

TLAČOVÁ SPRÁVA č.25 - sezóna 2016/2017

Kvôli zážitku a kvôli výzve

Táňa Pauhofová o úlohe Anny Frankovej v predstavení košického baletu

Známa slovenská herečka Táňa Pauhofová prijala ponuku hrať hlavnú postavu Anny Frankovej v novom autorskom projekte choreografa a režiséra Ondreja Šotha a dramaturgičky Zuzany Mistríkovej Denník A. Frankovej, ktorý bude mať premiéru v utorok 21. marca o 19:00 na Malej scéne Štátneho divadla Košice. V rozhovore prezradila, prečo sa rozhodla účinkovať v experimentálnom tanečnom divadle košického baletu, ale aj to, ako vnímala Annu Frankovú, ktorej denník čítala v rôznych obdobiach života.

Ste členkou činohry SND, patríte azda k najvyťaženejším slovenským herečkám aj v oblasti filmu, diváci vás poznajú aj z televíznej obrazovky. Čím vás oslovila ponuka stvárniť v Štátnom divadle Košice v experimentálnom tanečnom divadle Ondreja Šotha postavu Anny Frankovej?

Pre zážitok. Je to pre mňa veľká výzva. Som členkou činohry a nemám žiadne skúsenosti s pohybovými predstaveniami, ktoré ale ako divák, ak sú dobre urobené, veľmi obdivujem. Poznám prácu Ondreja Šotha a aj Zuzky Mistríkovej, ktorá je aj mojou priateľkou. A tak, keď už dávnejšie prišla táto ponuka, tak napriek tomu, že toho mám pomerne dosť a Košice naozaj nie sú za rohom, lákalo ma to natoľko, že som si povedala, že to skúsim. Kvôli zážitku a kvôli výzve. Ja sa chcem vyvíjať a preto s láskou prijímam takéto impulzy, pri ktorých sa môžem niečo nové naučiť. Hlavne v tíme ľudí, ktorý je pre mňa úplne zázračný.

Ste vášnivou čitateľkou rôznych druhov literatúry a tak predpokladám, že ste čítali aj Denník Anny Frankovej. Aké pocity vo vás vyvolalo toto svedectvo o temnej dobe ľudských dejín?

Knihu som čítala v rôznych obdobiach svojho života a vždy som ju vnímala podľa svojej momentálnej dispozície. Inak som ju vnímala, keď som mala desať, keď som mala pätnásť či dvadsať. Čítala som ju niekoľkokrát a čítala som ju aj teraz. Zakaždým som mala z knihy úplne iný vnem, zakaždým bola moja pozornosť či najsilnejšie emócie upriamené na niečo iné. Raz to bol pocit dospievania, izolácie, potom z nej sršal pocit tej veľkej dejinnej udalosti, druhej svetovej vojny či pocit tej veľkej duše uzavretej v tom malom tele, ktoré je niekde zatvorené. A teraz, aj vzhľadom na to, že pripravujeme túto inscenáciu, musím sa aj na knihu pozerať komplexnejšie. Je to veľké dielo pre človeka. Je to veľké memento toho, čo mohlo byť a my nesmieme dopustiť, aby bolo.

Zahráli ste si vo filme postavu Lídy Baarovej, ktorá bola milenkou Goebbelsa, teraz pripravujete postavu Anny Frankovej. Vo vašom prípade naozaj platí, že portfólium vašich postáv v divadle či vo filme je viac ako rôznorodé. Ako sa Táňa Pauhofová takpovediac preladuje z postavy do postavy a ako sa pripravovala na postavu Anny Frankovej?

Stále je to veľmi individuálny proces. Ja osobne mám najradšej, keď sú veci pestré, pretože na pestrosti sa dá rásť. Každá postava so sebou prináša niečo nové, čo chcem objaviť. Pre seba, aj pre diváka. A to je to, podľa čoho si tie roly vyberám. Ak môžem. A čo je pre mňa zaujímavé, pri tom procese preladovania sa vždy snažím objaviť esprit toho príbehu, tej postavy, toho, čo vnímam spolu s tímom a režisérom a čo chceme divákovi ukázať a čo mu chceme sprostredkovať. A pre mňa osobne je to zakaždým ľudsky veľká škola. Snažím sa vyhýbať postavám, pri ktorých by bola

možnosť nejakého zaškatulkovania či konštatovania, že to má vždy nejaký jeden ťah na bránu. To určite nechcem a to ma nebaví.

Anna Franková začala písať denník ako trinásťročná, ale vzhľadom na obdobie a okolnosti, v ktorých sa zrodil, ho už zrejme nemožno považovať za dielo dieťaťa či tínedžera. Aká bola podľa vás Anna Franková - vystrašené dieťa alebo mladá žena, ktorá chcela svetu zanechať svoj odkaz?

Nemyslím si, že jej ambíciou pri písaní denníka bolo zanechať nejaký odkaz. Skôr to bol nejaký jej vnútorný pretlak a túžba stať sa časom spisovateľkou. Denník bol pre ňu istou formou útechy a priestorom, v ktorom mohla byť sama sebou a napísať všetko, čo cítila, o čom premýšľala, po čom túžila. Bolo to veľmi mladé dievča, vo veľmi veľa veciach bola ešte detská. Mala na to plné právo. Ale v mnohých veciach bola až šokujúco hlboká, veľká a zrelá duša vzhľadom na to, že hovoríme o veku v rozmedzí od 13 do 15 rokov.

Má alebo mala Táňa Pauhofová svoj denník? Čo by si doňho zapisovala?

Mala som svoj denníček. A zapisovala som si doňho všetko. Bolo to v čase, keď som mala asi desať rokov. A už som rozmýšľala, že by som sa k tomu vrátila aj teraz, po dlhšej dobe. Človek veľmi často nemá priestor alebo nemá pri sebe človeka, pri ktorom by mohol verbalizovať tom čo cíti. A to je veľmi očistné a oslobodzujúce. Ak tomu človek dá podobu nejakého slova, tak môže vo svojom vnútri oveľa jednoduchšie akoby poupratovať. A to bol možno aj Annin prípad. Možno, keď nájdem čas a odvahu, tak sa do denníka pustím.

Denník Anny Frankovej bol inšpiráciou pre mnohých umelcov. Ako po niekoľkých týždňoch skúšok vnímate spracovanie svetoznámej knihy do podoby pohybového divadla? A možno aj všeobecne ako vášnivá čitateľka čo hovoríte na filmové či divadelné adaptácie kníh? Len nedávno mal premiéru romantický film Všetko alebo nič podľa románu Evity Urbaníkovej, v ktorom tiež hráte titulnú postavu...

S dramtizáciami kníh v divadle či ich filmovými adaptáciami sa stretávam pravidelne. Vždy je to otázky kvality tej dramtizácie či adaptácie, ktorá môže byť dobrá alebo nie. Je to rovnaké ako pri divadelných hrách - tiež sú dobré, ale aj zlé. V tomto ja nerozlišujem. Faktom ale je, že niečo musí v spoločnosti rezonovať. Lebo o Anne Frankovej nebolo dlhšie počuť, ale zrazu akoby bola potreba znova sa k nej vracať. Jednak vyšli reedície jej denníka s nejakými doplnenými časťami a zároveň na Slovensku táto inscenácia v Košiciach je druhá či dokonca tretia divadelná adaptácia knihy v krátkom čase. Asi je táto téma dôležitá.

Asi to súvisí s tým, že téma extrémizmu a fašizmu rezonuje v rámci Európy čoraz hlasnejšie. Slovensko nie je výnimkou. Stane sa košický príbeh Anny Frankovej spracovaný v naozaj netradičnej podobe mementom, ktoré pomôže presvedčiť najmä mladých o nebezpečenstve týchto ideológií?

Divadlo je stále platformou pre akési zrkadlo či diskusiu, pre prinášanie aktuálnych tém. Takže určite áno.

Je to vaša prvá skúsenosť s tanečným respektíve pohybovým divadlom a v čom je možno práca na takomto projekte pre vás nová a neznáma?

Je to pre mňa úplne nové. A som rada, že túto skúsenosť získavam v tomto zázračnom kolektíve, kde som sa stretla s pokornými, pracovitými a láskavými ľuďmi. To je pre mňa ten prvý zážitok. Samozrejme musím kultivovať svoju pohybovú pamäť, ktorú bežne v hereckej profesii nevyužívam. Aby som im to nepokazila. Všetko je iné. Žije to, tvorí sa to, dostáva to isté jasné kontúry, naplňame

to emóciou a veľmi dúfame, že divák bude mať zážitok. Teda to, kvôli čomu som tu prišla ja. Verím, že ho divákovi dokážem sprostredkovať.

Uvidia diváci Táňu Pauhofovú v postave Anny Frankovej v novej, doteraz možno nepoznanej podobe?

Ideálne by bolo, keby nepozerali na Táňu Pauhofovú, ideálne bude, keď si prídu pozrieť Denník Anny Frankovej.

20. marca 2017

Svjatoslav Dohovič